

Z ogromnimi silami je Nemčija dne 16. julija navalila na četverosporazumove armade med rekama Aisno in Marne. Nemški naval je bil naravnost strahovit. Nemcem se je posrečilo predreti prve sovražne obrambne črte in udreti v druge, da posrečilo se jim je celo prodreti do reke Marne in se celo poslati velike dele svojih armad v noči od 17. na 18. julija na južni breg reke Marne. Toda zgodilo se je nekaj, česar Hindenburg ni pričakoval. Vrhovni poveljnik četverosporazumovih čet, francoski general Foch, čegar zmožnosti kot vojskovodja nikakor ne gre podcenjevati, je hipno zbral rezervno armado 71 divizij, med temi 300.000 mož ameriških čet ter začel od vseh strani pritiskati na nemške čete, ki so se nahajale na južnem bregu reke Marne. Hindenburgu ni preostajalo ničesar drugega, kakor umakniti v noči od 19. na 20. julija svoje čete z južnega brega na severni breg reke Marne. O izgubah na obeh straneh molčijo poročila, da so pa bila ogromna, je jasno kot beli dan.

Nizozemski listi pišejo, da je v tej nemški veleofenzivi in četverosporazumovi protiofenzivi padlo na obeh straneh na stotine mož in vsa poročila soglašajo, da v svetovni zgodovini ni znane bitke, ki bi bila zahtevala več človeških žrtev, kakor ravno sedanja nemška veleofenziva in četverosporazumova protiofenziva ob Aisni in Marni.

Kar je bil za Avstrijo umik ob Piavi, je zdaj nemški umik ob Marni, toda z razliko, da so naše čete prisilile k umiku naravne in vremenske sile, ne pa sovražno orožje, dočim je vladalo ves čas borbe ob Marni krajšno vreme in je le premoč četverosporazumovih čet ter spretnost vrhovnega poveljstva četverosporazumovih armad prisilila Hindenburga k umiku ob Marni — kljub najlepšemu vremenu. Angliška, francoska in ameriška poročila soglašajo, da prinese ta teden odločitev na zapadnem (francoskem) bojišču.

Govornika Jugoslovanskega kluba v drž. zboru.

V proračunski razpravi zadnjega tedna sta govorila poslanca Jugoslov. kluba dr. Verstovšek in dr. Smolaka.

Dr. Verstovšek je imel velepomemben govor, ki je bil temveč vrednosti, ker so govorniki poslušali zastopniki vseh nemških strank. Žal, da ne moremo objaviti celotnega govora, ker bi nam gotovo tudi cenzura ne priustila. Cel govor je bil huda obtožnica Seidlerjevega ministrstva in vsenemških nacionalnih kričarjev. Vlada je kriva neznošnega položaja, ker se ne bavi z mirovnim vprašanjem. Vsi narodi, vsi sloji ljudstva zahtevajo le mir in le samo mir. Toda vlada je dosedaj storila za mir le to, kar se ji je dovolilo iz Berlina. Druga obtožba je bila naperjena proti vladi radi slabe prehrane in preskrbe ljudstva.

Načelje ožigosa dr. Verstovšek brezbriznost ministrov, ki lepo sedijo v velikih dunajskih palačah. V vseh državah se že vršijo posvetovanja o pripravih za bodočo gospodarstvo, samo v Avstriji se nikdo izmed vlade ne zmeni za bodočnost našega gospodarstva. Vlada ne utegne se baviti s temi velevažnimi življenjskimi potrebščinami, ker tuhta le na povelje vsenemških krogov dan na dan, kako bi tlačila slovenske narode, zlasti Jugoslovane. To je tudi njeno edino delo v teh resnih časih. Govornik opisuje preganjanja iz letošnjega leta, označi postopanje vlade nasproti Slovincem in biča ukrep glede avdičence Stajerčijancev. Nato dokaže na podlagi člankov v

Ta denar sem našla pri ranji. Vzemite ga in berite za njo maše za mir njene duše. Nič pride in smela v življenju, naj ima vsaj po smrti večni mir.

Dr. L. L.

Ozdravljen pretepač.

Cesar Frano ni maral častnikov, ki so iskali svoje časti v tem, da so se izkazovali v dvobojih — take je pošiljal cesar brez vsakega usmiljenja ven na kmete. Usoda je doletela mladega pretepača, člena zelo ugledne hiše. Moral je na granico v Ogušlin. Prišel je zvečer v majhno gnezdo in se je vse del v krčmo, ki pač ni bila podobna dunajskim gostilnam. Sedi tako in pase v sobi svojo jezo. V drugem kotu krčme je sedel star gospod od vojaščine, svedo janko je imel kar odpeto, kadil je iz velike pipe, pil iz bokala in bulil v svečo.

Mladi gospod si je mislil: Aha, to bo moj novi stotnik.

Gnan od svoje pretepaške nрави, se je podal z naglimi koraki k staremu in mu stresel v znač zabavljanja pepel svoje smodke na plečo.

Nato se je vrnil na svoj prostor. Kakor da ni bil razžaljen nikogar. A tudi stari stotnik, Mladi se je nasmejal, češ: Pačel sem rap u krasno čelo! Kaki možel!

Stari pa je kmalu, čim prej, iztaknil pipe. Nato je in se priklonil poklonil in aseptično, pivo v roki, ob mladega. Obrnil je glavo in stotnik spet na glavo.

nemških listih in na podlagi govorov na raznih vse-nemških Volkstagih „domoljubje“ naših vsepencev in nemških tiskarjev ter dokazuje do dejstva, odkod je izvirala ginja proti našemu ljubemu cesarju in cesarici. Ti dokazi so osupnili nemške zastopnike, da so se kar penili jeze in dasiravno so trije nemški govorniki Marckhl, Barbo in Malik se pečali z Verstovškovim govorom, si niso upali izpodbijati navedenih dejstev. Dr. Verstovšek so čestitali na tem govoru zastopniki vsenemških strank.

Drugi jugoslovanski govornik je obravnaval naše jugoslovansko vprašanje in dokazal na podlagi zgodovinskih dogodkov, da so Slovence, Hrvate in Srbe na jugu smatrali vedno kot eno pleme in kot tako pleme mora biti celotno v Jugoslaviji. Posebno je vzbudilo pozornost njegovo izvajanje o Slovincih. Govornik kot dalmatinski Hrvat povdarja, da se bodo Hrvati in Srbi branili do zadnjega moža, če bi katerakoli vlada hotela odcepiti Slovence od Hrvatov in Srbov. Slovenci so na jugu med narodi vokalni, ki imajo vse najboljše lastnosti in so najbolj nadarjeni in zmožni. Zaradi tega ne morejo Hrvati nikdar privoliti, da bi se izročili Slovinci — nemškemu žrebu! To tem manj, ker se ima ves jug od Boke do Balkana zahvaliti le Slovincem, da se ljudstvo zaveda, da je začelo samostojno misliti in ne odjenja od svoje zahteve po samostojni svobodni Jugoslaviji.

Vinski davek zopet straši.

Nemškonacionalni finančni minister Wimmer si je zmisllil, da bi bilo začetkom sedanjega državno-zborskega zasedanja prav umestno uvesti vinski davek. Misli si namreč s svojimi nemškonacionalnimi pajdaši, da bi bilo dobro uvesti ta visok davek, ker bi zadel najbolj Jugoslovane kot vinogradnike. Toda zmotili so se neprijatelji slovanskih vinogradnikov:

Zadeva ne gre tako gladko. Slovenski poslanci so dobili močno oporo v čeških, poljskih in socialdemokratskih zastopnikih in so že v četrtek, dne 18. t. m., preprečili razpravo o tem davku v finančnem odseku. Upamo, da se bo še ta teden — preprečila ta nakana vlade in s tem se bo tudi vsaj za nekaj časa zavlekel od vlade in Nemcev predlagani vinski davek.

Nemški nacionalci, radikaleci, vsenemci in kakor se že sploh imenujejo vsi naši neprijatelji v nemškem taboru z nemškimi krščanskimi socialci v red, bi samo na ljubo vladi radi upeljali visok vinski davek. Kaj pomaga, če pošilja n. pr. gornjeradgonski Wratshko papirnate proteste okoli po svetu, poslanci Stajerčijancev: Markl, Malik, Barbo, Lučovnik in drugi pa že komaj čakajo, da bi z ogromnim novim davkom obremenili in s tem tudi ugonobili vinogradnika. Stajerčijanci, ki ste romali na Dunaj protestirati proti svobodni Jugoslaviji, le primate vaše nemške poslance za ušesa. Na ljubo Seidlerjevi nemškonacionalni vladi hočejo naprtili vinogradnikom velik davek, katerega se ne bi mogli menda nikdar več znebiti. Nemškim poslancom pač ni za svoje vplivce, ne za blagor vinogradnikov, ampak oni bi samo radi držali Seidlerjevo protislovansko vlado in ji z dovolitvijo novih davkov pomagali iz blata.

Nemčurji pa radi tega svojim poslancem že zamirili ne bodo. Saj sami tudi niso boljši. Kakor sami niso na Dunaju zinili besedice o potrebi miru, tako tudi njih poslanci ne bleknejo ne črke o miru. Ti ljudje hočejo, da se vojska Nemčiji na ljubo nadaljuje in zategadelj je tudi treba, da se ljudstvu še nalagajo nova bremena. Naši nemčurji pa so slepi,

Ta je skočil in vpil: „Gospod, vi se preveč predzate!“

„No, no“, ga je miril stari stotnik v slavni graničarski nemščini. „Jaz sem mislil, on pride iz Dunaja in je moj nadporočnik. Jaz ubogi graničar sem se hotel naučiti nove manire, menil sem, ker mi je stresel pepel na glavo, da je to običajni pozdrav med častniki na Dunaju.“

Grof se je tresel jeze. Vzel je svečo raz mizo in potisnil graničarju v roko in žvenketal do druge stene. Od tam je pomiril in vpihnil s strelom luč kriče:

„Sedaj vidite, gospod stotnik, po čem je mast. Užalili ste me in jaz zahtevam, da se bijete takoj z menoj!“

„Rad, gospod brač“, je prižgal mirnodušno stari graničar svečo in jo potisnil grofu v roko. „Jaz se bom bil s vami, Ali vi ste že streljali, zdaj pridem jaz na vrsto. Dajte mi drugo pištolo in stojte mirno!“

Nerodno se je zibal stotnik z zifin, nerodno je maril, stara roka se je tresla.

Grof je prebledel in zakrčkal: „Ali gospodine stotnik, saj ne znate streljati!“

„Seveda ne znam“, je ustrašeno doživljeno stotnik, pa se hčiem naučiti.“

Grof je sklenil z zifin in se zgrudil na strop. Stotnik je pljuskal svoj čeljusti in očel.

Minutal se je jazl grof s svojimi posteljami, pri se.

in ne vidijo in ne slišijo, ampak so tako zagamani v svojo nemškutarijo, da bi slavili tudi vsakega vse-nemškega hujšaka, ki bi jim zažgal hišo — če bi le kričal, da je velik nemški prerok.

Cvetke rekvizicije živine.

(Piše kmet iz mariborskega okraja.)

Živinorejci smo uboge pare. Fišerjevi nakupovalci delajo z nami kakor svinja s plevami. Gorje tistemu, ki se ne zna na ta ali drug način prikupiti obilastnim gospodom. Povsod sicer ni tako, a reveži, stokrat reveži smo tam, kjer pašuje kak naš neprijatelj kot nakupovalec. Ker nobena prošnja pri Fišerju, ne pri graški vnovčevalnici nič ne pomaga, sem primoran se obrniti potem časopisja do javnosti in okrajnega glavarstva da bodo videli, kako se postopa z nami slovenskimi kmeti.

Najprvo poglejmo, kako izgleda tisti instrument, ki se mu pravi „dvojna mera.“ Meni so vzeli zadnje vole in mi pustili samo 1 kravo, 1 teličko in 1 tele. Posestva imam nad 20 oralov. Sedaj le obdeluj, če moreš, svoje niive! A kaj to mar g. nadzorniku in njegovemu nakupovalcu! Moj sosed pa ima še vedno 12 glav ivine, čeravno mora za isto kupovati krmo. Kako se je pri njem zasukal oni čudni instrument, mi je in ostane uganka.

Drug slučaj: Uboga posestnica s posestvom okoli 18 oralov zemlje, ima moža na fronti. Vzeli so ji že oba para volov. Posestvo je hribovito. Obljubili so ji vprežno kravo. Sirota je bolj omejena, si ne ve sama nič pomagati. Ali mislite, da so ji dali obljubljeno kravo? Kaj še! Posmehujejo se ji, ko toži, da ne more obdelati posestva, ne pridelkov spraviti pod streho. Kaj bo rekel mož, ko bo našel ugonobljeno posestvo? Druga žena, vdova, ki zna jezike bolj rabiti, pa je dobila za stare vole celo lepe in mlade voličke, dasiravno jih ne rabi tako nujno. Če pa pride revež se pritožiti ali prositi k nadzorniku, pa se ga kratkoma zavrne. Odkrito povedano: Za uboge ljudi ima pravica zavezave oči.

Poznam prijatelja v sosedni občini, ki se je pisмено obrnil do nekega poslanca. Ko je nakupovalec to zvedel, je rekel: Ker si se pritožil, boš moral dati svoje vole, sicer bi ti bili pa ostali. Torej se prositi ali pritožiti se ne smemo, ker se s tem čuti jo nekateri nemški gospodje užaljene!

In potem, poglejte na dan prevzemanja živine na sejmšče v Mariboru, v Rače, v Bistrici ali na Pesnico! Cela tropa mesarjev, večinoma dobrorejenih nemčurjev, se vsuje in „kontrolira“ cenitev živine. Krik in vik ljudi, ki so neizmerno obogateli v vojnem času na račun kmetijskega ljudstva, se razlega daleč naokoli. Nesramne psovke, pravo mesarsko zabavljanje in zbadanje leti na nas. In ali mislite, da se kdo zavzame za nas, ki smo s težavo zredili živino? Kaj še! Tisti, ki bi nas morali braniti, sedijo pri mastni pečenci in litru sladkega vinca, kmet pa le čakaj cel dan pri svoji živini na dežju, maru ali pekočem solcu. To so razmere, da se Bogu smili! Vprašam: Okrajno glavarstvo, kje si, da mirno gledaš, kako se mestni bogataši in razni drugi trebušniki norčujejo iz kmetijskega ljudstva. Zahtevamo, da se tem krivičnim in kričečim razmeram pride v okom.

Naše potrpežljivosti bo prav kmalu konec!!

Krompir, seno in slama.

Na mnoga vprašanja glede zasege in cen sena, slame in krompirja objavljamo po uradnih določilih:

Z naredbo urada za ljudsko prehrano je določena zaplomba letošnjega krompirja. Zaplomba stopi takoj v veljavo in zadeva tudi zgodnji krompir. Urad določi času primerno, katere množine krompirja se imajo oddati za prehrano prebivalstva, četi v industrijske svrhe. Kakor hitro je dosežena letna množina, preneha zaplomba. Kljub zaplombi se prepuusti kmetovalcem za prehrano svojcev, delavcev in uslužbencev potrebni krompir, krompir za seme in z določenimi omejitvami za človeško prehrano neposobni krompir za krmo. Tudi se morejo navzlic zaplombi pod pogoji, katere je prehranjevalni urad že priobčil, sklepati pogodbe za prodajo krompirja. Za prevzetje zaplenjenega krompirja so poklicani samo nastavljeni vojnoprometnega zavoda. Oddaja krompirja je vezana na uporabljene izkaznice in se v mestih z nad 10.000 prebivalci dodeli določenim oddajalnicam. Najvišja cena pridelovalca za krompir, ki se odda do 1. julija prostovoljno, se določa na 100 K za meterski stot. Po preteku vsakih 12 dni se zniža ta cena za 16 K, tako da do dne 4. septembra v veljavi najvišja cena 20 K. V teh cenah je obsežna nagrada 5 K za meterski stot za prostovoljno oddajo. Ako se ne izvrši prostovoljna oddaja, se uporabi v naredbi dne 8. marca 1917 določena najvišja cena 13 K, ki se pri prisilnem odvzetju krompirja zniža za 20%, torej na 12 K.

Za seno in slamo morajo po odreditvi urada za ljudsko prehrano z dne 3. junija 1918, drž. zak. št. 118, oddati potrebne Posredovalnice za krmo pri mestnih senih in slamo pridelovalcem za vs. stot in skladno določili določila urada. Za seno vsaj vrst

25 K. 2. za rženo škopno slamo (s cepmi zmlačeno slamo) 14 K. 3. vse druge vrste slame 12 K. Te cene veljajo za zdravo, suho, nezamazano, nezaprano in nesprajeno blago. Ako blago tem pogojem ne ustreza, se odračuni primeren odbitek od prevzemne cene. Ako se o višini tega odbitka ne moreta zediniti oddajalec in prevzemnik, razsodi okrajnoglavarstvo po zaslišanju izvedencev. V tem slučaju mora podružnica plačati pri prevzemu kupno ceno, katero je ponudil prevzemnik. Proti razsodbi okrajnega sodišča se lahko v roku 8 dni pritoži. Proti razsodbi II. stopnje ni nadaljnjega pravnega pripomočka. Oddajna dolžnost se vsled sodniškega postopanja ne odloži. Za stiskano slamo in seno se priračuni prevzemni ceni za meterski stot K 3.20, pri čemer so vračunjeni stroški za žico ali drugo vezivo. Za dovoz sene in slame iz sosednjega (kopice) do poslovne za prijavo se plača 1 K, ako ni odjemalnice oddaljena nad 5 km, za vsaki dalje načeti kilometer se plača 2.5 v. Vse druge odškodnine, ki so v zvezi s prevzetjem, z dovozom in nakladanjem zasežene blaga, določi urad za ljudsko prehrano sporazumno s poljedelskim ministrstvom. Pri oddaji tužemskega sene ali slame potom Posredovalnice za krmno ali njenih podružnic se priračunijo k prevzemnim cenam odškodnine in pribitki, po potrebi tudi voznina in stroški za razdelitev. Ako kakovost od podružnice, oziroma od njenih pooblaščenecv oddane blaga ne odgovarja pogojem glede dobrine, se primeren odbitek od te oddajne cene odračuni. Ako se o višini tega odbitka oddajalnik in prevzemnik krme ne moreta zediniti, razsodi komisija izvedencev borze za poljedelske pridelke onega upravnega okoliša, v čigar obsegu se je blago oddalo in če komisije večšakov v določenem upravnem okolišu ni, razsodi komisija večšakov borze za poljedelske pridelke na Dunaju. Odredba je veljavna od 5. junija 1918.

Kako je v Rusiji?

V Rusiji vladajo razmere, o katerih se lahko reče, da se danes ne ve, kako se utegnejo spreminjati čez noč. Iz razvalin Rusije se še vedno dviga v zrak dim in požar.

Koncem meseca junija je prišlo čisto čisto, da je bil bivši ruski car Nikolaj umorjen. Vest o umoru se sicer takrat ni obistnila, toda postala je sedaj resnica, kajti bivši ruski car Nikolaj je bil na povelje sovjeta Uralskega dne 16. julija v Jekaterinovem v Južni Rusiji ustreljen.

Umorjen je bil torej od revolucionarjev iz strahu, da ne bi prišel živ v roke češko-slovaškim četam, ki v Sibiriji zmagovalno in katere podpirata japonska in angleška vlada.

O sedanjih ruski vladi se ne more reči in tudi ne prerokovati, kako dolgo bo ostala na krmilu. — Četverosporazum je sklenil, da poseže z oboroženo silo v notranje razmere Rusije. Anglija je poslala v Belo morje ob severni evropski Rusiji veliko število vojnih ladij in je na polotoku Kola ob Murmanskem obali izkrcala 10.000—20.000 mož, s katerimi je zasedla važno Murmanskovo železniško progo ter važno rusko pristanišče mesto Archangelsk. Anglija namerna očitno prodirati s svojimi četami dalje proti jugu in sicer proti Petrogradu, kar bo storila tem lože, ker prodira ob železnici in ker so razmere v Rusiji tako zmedene, da ne utegnejo trčati na noben resen odpor.

Nadalje je četverosporazum dal Japonski pooblastilo, da sme ukorakati s svojimi četami v Sibirijo ali celo v evropsko Rusijo, da napravi tamkaj red ter da odstavi sedanjo rusko vlado. Kdor bi torej mislil, da je konec homatij v Rusiji, bi se zelo motil. V Rusijo prodirajo sedaj na severu angleške, v Sibiriji pa japonske čete. Ker je Japonska sprejela četverosporazumovo ponudbo, da vkoraka v Sibirijo, je neva volna med rusko vlado in Japonsko nezogibna.

Odveč bi pa bilo že sedaj odgovarjati na vprašanje, kakšen bo končni izid te vojne. Rusija je znotraj popolnoma razdrapana in nesposobna za vsak resen odpor. Na vojno pozorišče pa stopa nova, sveža in mogočna velesila — Japonska, ki je že v rusko-japonski vojni pokazala vojne zmoglosti, kakoršnih ji ni nihče pripisoval.

Japonske čete že korakajo v Sibirijo. Končna usoda Rusije utegne biti dvojna in sicer bo Rusija ali bolj razkosana, kakor je že sedaj, ali pa bo sedanja vlada strmoglavljena in bo prišla na krmilo vlada, ki bo hotela imeti nazaj vse dežele, katere ji je Nemčija odvzela, oziroma katere so postale samostojne države, kar bi pa ne pomenjalo nič drugega, kakor pričetek novih vojn z Rusijo. Četverosporazum, posebno Anglija pa hoče uspeh, da bo morala Nemčija poslati na vzhod mnogo svojih čet. Odzvati jih bo morala na Francoskem in tako bo zmanjšala svojo moč na zahodu.

Francosko bojišče.

Nemški ofenzivi dne 16. julija, o kateri se je nemški četam posrečilo prekoriniti reko Marne in izbrskati del francoske vojske na južni breg Marne, je

dne 18. julija sledila protiofenziva četverosporazumskih čet. V hudih bojih se je četverosporazumskim četam posrečilo prisiliti nemške čete, da so morale izprazniti južni breg reke Marne. Izgube v teh bojih so bile na obeh straneh ogromne. Četverosporazum je po nemških poročilih baje izgubil 5—6 divizij. — Boji ob Marni so sedaj dobili nekoliko milejšo obliko. Le ob izlivu reke Ouray v Marne se še vrše hudi boji. Na ostalem delu fronte razmeroma mirno.

Italijansko bojišče.

Na italijanski fronti od časa do časa hudi artilerijski boji. Iz premikanja čet, iz raznih poizvedovalnih sunkov in številnih zračnih poizvedovalnih poletov je sklepati, da se Italijani pripravljajo na novo ofenzivo.

Sovražna ofenziva v Albaniji.

Na albanskem bojišču je postalo živahno gibanje. Vsled premoči italijanskih čet smo bili prisiljeni, da smo umaknili naše čete na ozemlje gornjega dela doline Devoll.

Razne politične vesti.

Državni zbor. Na dnevnem redu ponedeljkove seje je bil predlog poslancev dr. Stranjskyja, dr. Korošca in tovarišev, da se dvigneta ministrski predsednik dr. Seidler in bivši notranji minister Togenburg na zatožno klop. Poročevalec dr. Stranjsky (Ceh) je v ostrih besedah ožigosal neustavno vladanje Seidlerjevega ministrstva, ki je izdalo neustavnim potom naredbo glede delitve Češke v okrožja, kakor so zahtevali Nemci. On je tudi kriv avdijske nemškutarjev pri cesarju ter kriv, da je smel ptujski župan Ornič prositi cesarja, da naj ukine ustavo v Avstriji. Slovenski poslanec dr. Ravnihar je izrazil obžalovanje, da Nemci niso razumeli velike sedanje dobe. Lahko bi bili v Avstriji prevzeli vodstvo, ako ne bi bili hoteli vladati. Kurz, katerega je napovedal dr. Seidler za Avstrijo, je nemški in je že itak zmedene razmere v Avstriji še bolj poostiril. Socialdemokratski poslanec Seitz je rekel, da smatra naredbo glede delitve Češke v okrožja za pogrešno, ker vendar ne gre, da bi se naredba izvedla le samo za Češko, kajti izvesti bi se morala povsod in sicer na Štajerskem v prid Slovincem, na Tirolskem v prid Lahom itd. Poslanec dr. Grandi (Lah) je izjavil, da bodo Italijani glasovali za to, da se dvigneta ministra na zatožno klop. Prečitan je bil nato nujni predlog poslancev dr. Korošca in tovarišev glede dogodkov na italijanski fronti. Predlog se glasi: Vlada se pozivlje, da poda natančna pojasnila glede dogodkov na italijanski fronti in v zaledju. O tem nujnem predlogu se je vršila razprava v tokovi seji. Ob zaključku seje je naznanil zbornični predsednik dr. Groß, da je Seidlerjevo ministrstvo odstopilo ter da je cesar sprejel ostavko. — V tokovi seji je zbornica nadaljevala razpravo o predlogu Čehov in Jugoslovancev, da se dvigneta ministra dr. Seidler in Togenburg na zatožno klop. Vsenelec Precher je zahteval, da se nemški del Češke popolnoma loči od cesarstva. Za njim je govoril slovenski poslanec J. O. ki se v pritoževal nad preganjanji Jugoslovancev, zlasti kar se tiče zatiranja jugoslovanskega časopisja. Ožigosal je tudi premeščanja kadrov junaških slovenskih polkov ter pritisk vlade na slovenske uradnike. Sklepno je povdarjal, da bodo preganjanja in zatiranja Jugoslovancev še trdneje stanele vrste Jugoslovancev. Predlog Čehov in Jugoslovancev, da se dvigneta na zatožno klop ministra Seidler in Togenburg, je državna zbornica odklonila z 215 glasovi proti 162 glasovom. Za predlog so glasovali Čehi, Jugoslovanci, poljski socialni demokrati ter en del Italijanov. Vršila se je nato tajna seja državne zbornice o predlogu Čehov in Jugoslovancev glede dogodkov na italijanski fronti in je zbornica sklenila, da o tej tajni seji ne pride ničesar v javnost.

Hussarek novi ministrski predsednik? Cesar je poveril bivšemu naučnemu ministru baronu Hussareku nalogo, da v svrhu sestave novega ministrstva stopi v stik z načelniki raznih strank. V torek popoldne je imel razgovor s Čehi, nekoliko pozneje pa z načelnikom Jugoslovanskega kluba dr. Korošcem in podnačelnikom Spindičem. Razgovor je trajal čez eno uro in se je vršil tudi o jugoslovanskem vprašanju. Pogajal se je tudi z zastopniki Rusinov, Italijanov in nemških krščanskih socialcev. Njegova dosedanja pogajanja baje niso bila mnogo obetajoča in se še nadaljujejo. Hussarek je nemški kršč. socialc, a hud Nemeč.

Razmerje strank v avstrijskem državnem zboru je naslednje: Češki Svaz 90, Zveza nemško-nacionalnih strank 94, Nemški krščanski socialci 87, Ukrajinci 28, Poljsko kolo 64, Nemški socialni demokrati 42, Jugoslovanski klub 82, Italijani 14, Poljski socialisti 8, Vsepoljski 7, Rumuni 3, Vsepoljski 3 in Divjaki 7. Skupaj 467 poslancev.

Interpelacija Jugoslovanskega kluba. Dne 19. julija je vložil Jugoslovanski klub med drugimi tr-

di naslednje interpelacije posl. Ravnihar in tovarišev: Na ministrskega predsednika in pravosodnega ministra radi ustavljenja časopisa „Domovina“ v Ljubljani; na železniškega ministra radi premeščanja inspektorja južne železnice g. Vrečkota iz Maribora; na pravosodnega ministra radi imenovanja dr. Wiesthalerja notarjem v Mariboru; na domobr. ministra radi surovega obnašanja nadporočnika pešpolka št. 17, Seuniga; na pravosodnega ministra radi imenovanja sodnih slug na Kranjskem za poduradnike; na pravosodnega in finančnega ministra radi službene obleke slugam in eksekutorjem današnjim razmeram primerne; na trgovskega ministra radi službene obleke poštinih uslužbenecv v Ljubljani; na ministrskega predsednika v zadevi intervencije načelnika nemške nacionalne zveze posl. Waldnerja radi izvestnih dogodkov pri ustanovnem zboru jugoslovanske demokratske stranke. Dne 16. jul. interpelacija na domobranskega ministra poslancev dr. Verstovška, Brenčiča in tovarišev glede mnogo večje uporabe slovenskih nego nemških in madžarskih čet na fronti; poslanca dr. Verstovška, Brenčiča in tovarišev zaradi protizakonitega, Slovence žalečega postopanja nemško-nacionalnih sodnikov raznih spodnještajerskih sodišč nasproti slov. strankam; poslanca dr. Benkoviča in tovarišev radi proglasitve prekega sode v vojaških obratih na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Dne 22. julija interpelacija poslancev dr. Ravniharja in tovarišev na jušničnega ministra v zadevi neresničnih navedb v odgovoru na interpelacijo poslancev dr. Ravniharja, vloženo v seji državnega zbora dne 26. februarja t. l., ki se tiče uradovanja dr. Bračiča, I. državnega pravdnika v Celju; poslancev dr. Ravniharja in tovarišev na domobranskega ministra glede zadržanja madžarskega bataljona v Ljubljani.

Konrad pl. Hecendorf — V „Straži“ čitamo: „Svedski pisatelj Sven Hedin opisuje v knjigi „Nach Osten“ na strani 75 obednico bivšega načelnika avstrijskega generalnega štaba. Tri stene male dvorane so krasile slike cesarja Franca Jožefa I., Gustava Adolfa (v 30letni vojni zagrizenega sovražnika Habsburžanov), Melanhtona (prijatelja Martina Lutra), četrti pa mal kip Lutrov. To nam dovolj pojasnjuje, kakega duha je ta mož. Mož ni le protestant, marveč se je odpuvedal katoliški veri, da se je mogel poročiti z žensko, ki se je ločila od svojega moža, pokoren služabnik pruskega militarizma in vsenemskih načrtov.“ — Kakor smo že poročali, je maršal Konrad pred dobrim tednom odstopil kot poveljnik naše armade, ki bi naj bila iz Tirolov prodirala na beneško ravan.

Posvetovanje nemških prostozidarjev. V nedeljo, dne 21. t. m., se je pričel v Berlinu kongres prostozidarskih velikih mojstrov in odposlancev ogrskih, turških in bolgarskih ter nemških prostozidarskih lož. (Veliki mojster oficirske lože prostozidarjev na Nemskem je princ Henrik Pruski, brat nemškega cesarja.) Tudi zastopniki se že v Berlinu. Kongres naj sklepa o prijateljski združitvi velikih lož štirih zaveznih osrednjih držav. Načrt imajo odstraniti posebno v Avstriji vpliv katoliške cerkve. Katoličani na plan!

21 milijard vojnega dolga. V ponedeljkovi seji državne zbornice je poročal finančni minister baron Wimmer, da je naša državna polovica najela za tekoče leto 21 milijard kron vojnega posojila za vojne namene. Nadalje je naznanil, da je naša državna polovica izdala za vojne namene v teku štirih let sedanje vojne 38 milijard K. V prvem letu vojne se je uporabilo za vojne namene 6 in ena tretjinka, v drugem 9%, v tretjem 11 in ena tretjinka in v četrtem 11 in ena tretjinka milijard K. za peto vojno leto se bo pa uporabilo za vojne namene 12 milijard

Nemcem vse, Slovincem nič. V Celovcu se o tvori s prihodnjim šolskim letom višja trgovska šola. Dala jo je vlada celovškemu Nemcem s tako mrzlično naglico, da niti za najpotrebnejše priprave ni poskrbljeno, ker glavna stvar je, da jo le doba. Vzprejemni izpiti se n. pr. meseca julija niso mogli vršiti, ker se ni določeno, kaj in koliko znanja se zahteva za vsprejem v I. razred. To mora še ministrstvo določiti in tako so izpiti preloženi na mesec september! Na ubogo slovensko šolstvo se pri vsem tem niti ne smemo spomniti, a Nemci vpijejo naprej, kako so — tlačeni!

Plešejo in rajajo. Nemci in nemčurji prirejajo zadnji čas ples, koncerte in druge celonočne veselice. Tam imajo petroleja dovolj, kmet in delavec pa ga ne dobita. Taka poročila smo dobili o Südmarkti slavnostih v Svevini. Gornji Sv. Kunigund, v St. Lenartu, na Bregu pri Ptuj, v Ormožu, na Breznem itd. Vse to je slo na račun „velike nemške zmage na zahodu.“ Na bojiščih umira na tisoče mož in mladeničev, na tisoče ljudi strada, nemčurska in nemška gospoda pa sedi ob bogato obloženih mizah in pleše ter rajajo...

Slovenci, Slovenke,
darujte za Tiskovni dom!